

B. Ünsüzler:

	Süreksiz	Sürekli
Sert	p, ç, t, k	f, h, s, ş
Yumuşak	b, c, d, g	ğ, j, l, m, n, r, v, y, z

1) Ünsüz Benzeşmesi (Sertleşmesi)

(f, s, t, ç, ş, h, p) ile biten sözcüğe (c, d, g) ile başlayan ek geldiğinde ünsüzler (c > ç), (d > t), (g > k) bu şekilde dönüşür.

- Hafif + ce > Hafifçe
- Kes + gin > Keskin

NOT: Beşgen, üçgen gibi sözcükler bu kurala uymaz.

2) Ünsüz Değişimi (Yumuşaması)

(p, ç, t, k) ile biten sözcüğe ünlü harf ile başlayan bir ek gelirse ünsüzler (p > b), (ç > c), (t > d), (k > g, ğ) bu şekilde dönüşür.

- Kitap + ın > Kitabın
- Ağaç + ın > Ağacın
- Yurt + un > Yurdun
- Çok + al > Çoğal

NOT: Bazı tek heceli sözcüklerde ve yabancı kökenli sözcüklerde yumuşama olmaz. (Süt, kek, aşk, ahlak, hukuk, sanat, Cumhuriyet)

3) Ünsüz Düşmesi

- Addaş > Adaş
- Kalktırım > Kaldırım

a) Birleşik Sözcüklerde "t" Harfi Düşünce Ünsüz Düşmesi Olur:

- Ast + başkan > Asbaşkan
- Ast + teğmen > Asteğmen
- Üst + teğmen > Üsteğmen

b) Son Harfi "k" Olan Sözcüklerden Sonra (-cik) Eki Gelirse Ünsüz Düşmesi Olur:

- Alçak + cık > Alçacık
- Ufak + cık > Ufacık

c) Son Harfi "k" Olan Sözcüklerden Sonra (-l) Eki Gelirse Ünsüz Düşmesi Olur:

- Yüksek + l > Yüksel
- Ufak + l > Ufal

4) Ünsüz Türemesi

(His, Zan, Şık, Af...) gibi yabancı kökenli kelimeler ünlü harf ile başlayan ek ya da kelime alınca kelimedeki son sessiz harf türer.

- His + etmek > Hissetmek
- Zan + etmek > Zannetmek
- Şık + ı > Şıkkı
- Af + etmek > Affetmek

5) Kaynařtırma Ünsüzleri

Ünlü Harf ile biten sözcükler ünlü harf ile başlayan bir ek aldıklarında İki ünlü yan yana gelmeyeceği için ek önüne (y, s, ř, n) ünsüzlerinden birini alır.

Ara + ı > Arayı

İki + er > İkişer

Kapı + ı > Kapısı

O + u > Onu

Arabanı ödünç alabilir miyim?

Onun evini çok merak ediyorum.